

CALL FOR PAPERS

Konferencia
EX ARTE
2025

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

EX ARTE

MMXXV

Študentská
odborná
konferencia
venovaná
metódam, teórii
a praxi dejín
umenia

UMENIE A POLITIKA

16.–17. októbra 2025
KDVU FiF UK

UMENIE

A Téma POLITIKA

EX ARTE srdečne pozýva študentstvo bakalárskych, magisterských a doktorských študijných programov zaoberajúcich sa výtvarným umením, architektúrou, vizuálnou kultúrou a ich dejinami k účasti na dvojdennej konferencii usporadúvanej študentami Katedry dejín výtvarného umenia FiF UK v Bratislave.

Konferencia *Umenie a politika* sa usiluje reflektovať spôsoby, akými politika formuje umenie – či už prostredníctvom inštitúcií, ideológií, moci, odporu alebo pamäťových stratégií. Zároveň sa zaujíma o to, ako sa umenie samo stáva politickým aktérom: ako reaguje na krízové spoločenské situácie, ako artikuluje hlas marginalizovaných skupín, ako reflektuje alebo narúša mocenské poriadky.

V súčasnom spoločensko-politickom prostredí, ktoré je charakterizované polarizáciou, návratom autoritárskych tendencií, či spoločenskou krízou, sa umenie opäť stáva miestom politického stretnutia – či už vedome, alebo mimo zámeru autorov. Príspevky je možné zamerať na historické i aktuálne prípady, kde sa umelecká produkcia stretáva s politickými záujmami, cenzúrou, aktivizmom, propagandou alebo mocenskými zápasmi.

Transdisciplinárny prístup umožňuje vnímať tieto prepojenia v širších súvislostiach – medzi dejinami umenia, politickou filozofiou, estetikou, kultúrnou pamäťou, sociológiou, médiami a ďalšími disciplínami. Cieľom je nielen analyzovať konkrétne prejavy prepojenia umenia a politiky, ale aj otvoriť diskusiu o metodologických prístupoch, ktoré takéto skúmanie umožňujú.

1/ Zajtrajšky, ktoré (ne)prichádzajú

Ako umenie reaguje na stagnujúcu prítomnosť a neistú budúcnosť? Je špekulatívna tvorba únikom, varovaním či nástrojom zmeny? Kde sa láme hranica medzi utópiou a dystópiou? Aký vplyv má klimatická kríza, technológia a spoločenský rozvrat na vízie budúcnosti vo vizuálnom umení?

2/ Kto si spomenie?

Pamäť je politikum. Akým spôsobom sa umenie stáva nástrojom moci, ideológie a odporu? Kto rozhoduje o tom, čo patrí do kánonu, čo je „národná kultúra“ a čo „tradičná hodnota“? Aké paralely možno vidieť medzi historickým znevážením umenia (napr. Entartete Kunst) a dnešnými pokusmi o diskreditáciu súčasnej tvorby?

3/ Krehké trvania

Čo znamená trvácnosť v dobe efemérnosti? Ako sa mení význam umeleckého diela, keď je len udalosťou či procesom? Je dočasnosť materiálov ekologickým vyhlásením, či estetickým gestom? Ako dokumentujeme zánik? Má efemérnosť v umení význam?

4/ Ticho v archívoch

Čo ostáva skryté v dejinách, kto je z nich vymazaný? Aké príbehy, mená, diela a miesta boli prehliadané, potlačené alebo zámerne zabudnuté? Ako možno archív nielen čítať, ale aj prepisovať? Ako sa prepisy histórie podieľajú na ich umeleckej interpretácii? Akým spôsobom môžeme zachytiť krehkosť kolektívnej pamäti?

UMENIE A Informácie POLITIKA

Konferenčné príspevky môžu byť zamerané na konkrétne umelecké dielo, tvorivú metódu, ako aj porovnanie prístupov reflektujúcich vzťah medzi umením a politikou. Otvorení sme prípadovým štúdiám, analýzam konkrétnych situácií aj čisto teoretickým a metodologickým prístupom. Účastníci budú mať možnosť publikovať svoje texty po úspešnom recenznom konaní na webových stránkach EX ARTE.

KEYNOTE SPEAKER

Mgr. Alexandra Kusá, PhD. – slovenská historička umenia špecializujúca sa na umenie 50. rokov 20. storočia a súčasné umenie

DĹŽKA PRÍSPEVKOV

20 min. + 10 min. diskusia

PRIHLÁŠKA NA KONFERENCIU

Deadline: 30. 6. 2025

Abstrakt príspevku (max 1800 znakov vrátane medzier) a stručné informácie o autorku/ autorkovi (max. 600 znakov vrátane medzier) posielajte na adresu exartetheory@gmail.com

Rozhodnutie o (ne)prijatí príspevku na konferenciu: 15. 9. 2025

Deadline pre (dobrovoľné) odovzdanie textovej verzie príspevku: 31. 1. 2026

PODMIENKY PRE PRIHLÁSENIE

Konferencia je otvorená predovšetkým pre študentky a študentov katedier dejín umenia a príbuzných vedných disciplín, ktoré pôsobia na území Českej a Slovenskej republiky. Určená je študentom bakalárskeho, magisterského a doktorského štúdia, ako priestor, kde sa nekompetitívnym spôsobom stretneme, môžeme pre-

zentovať a diskutovať výsledky svojej práce a hľadať spoločný metodologický jazyk našej generácie. Hlavným cieľom konferencie je vytvoriť otvorený priestor a komunikačnú platformu pre účely poznania súčasných stratégií a praxe dejín umenia a príbuzných odborov pre nastupujúcu generáciu bádateľov.

ORGANIZÁCIA

Konferencia EX ARTE sa uskutoční 16. – 17. októbra 2025 na pôde Katedry dejín výtvarného umenia FiF UK v Bratislave (Zasadačka Vedeckej rady, G239, Gondova 2).

Organizačná komisia je zložená zo študentiek doktorských a bakalárskych študijných programov Katedry dejín výtvarného umenia Univerzity Komenského v Bratislave a Historického ústavu Slovenskej akadémie vied v Bratislave.

Študentky KD VU FiF UK a SAV: Mgr. et Mgr. Dominika Drobná, Mgr. Patrícia Ballx a Mgr. Karolína Králiková

Odborná supervízia: doc. Mgr. Katarína Beňová, PhD.; doc. Mgr. Katarína Kolbiarz Chmelinová, PhD.

Svoje otázky posielajte na emailovú adresu: exartetheory@gmail.com

